

روحانی:

گفتم ابوذر و سلمان را هم یک سال بعد عوض کنید

گروه سیاست: رئیس‌جمهوری عصر دیروز در جلسه رای اعتماد به چهار وزیر پیشنهادی در مجلس با بیان اینکه هم ما و هم شما معتقدیم مردم در رنج و فشارند، گفت: «زندگی مردم، مخصوصا آنهایی که درآمد مقطوع دارند، به سختی می‌گذرد....»

صفحه ۲

یکشنبه ۶ آبان ۱۳۹۷ • ۱۸ صفر ۱۴۴۰ • ۲۸ اکتبر ۲۰۱۸

۴ وزیر بر صندلی‌های خالی ۴ وزارتخانه دولت نشستند

سرانجام کابینه کامل شد

ویژه‌نامه «شرق»: توانمندسازی جامعه و حاکمیت

در تکاپوی راهی به سوی آینده

با آثار و گفتاری از: کاوه بیات، مراد ثقفی، علی ربیعی، احمد میدری، سعید حجاریان، محمدرضا باهنر، علی شکوری‌راد، احسان خاندوزی

فرایند بررسی انتخاب سومین شهردار در حال انجام است

محسن هاشمی گزینه اصلی تصدی بهشت

گروه جامعه: پس از رای نیاوردن فوریت مستشارکردن شهرداران از قانون منع به‌کارگیری بازنشستگان، حالا اعضای شورای شهر تهران، در حال گرم‌کردن خود برای انتخاب سومین شهردار برای پایتخت هستند. پس از آخرین تلاش‌های بی‌نتیجه...

صفحه ۱۳

سرمقاله

برخورد سرد با گزینه‌های وزارت

عبدالله ناصری . فعال سیاسی

بروز نکردن واکنش‌های جدی، چه در میان اکثر نمایندگان مجلس، چه نخبگان سیاسی و عموم جامعه در مواجهه با گزینه‌های پیشنهادی برای تصدی چهار وزارتخانه دولت دوازدهم، بیان‌کننده عبور مردم از افراد و توجه آنان به رویکردها و جهت‌گیری‌های کلان دولت و دستگاه‌های مختلف است. وقتی برای نخبگان هم تفاوتی نداشته باشد که چه فرد یا افرادی برای کلان‌ترین مسئولیت اجرایی در کشور یعنی پست وزارت معرفی می‌شوند، آن‌گاه می‌توان درک کرد چرا در متن جامعه و فضای عمومی نیز نوعی بی‌تفاوتی درباره اتفاقات این حوزه، خود را نشان می‌دهد. حتی در جلسه رای اعتماد عصر و شب گذشته نیز مطرح‌نشدن بحث جدی و کارشناسی درباره وزاری پیشنهادی، برای بسیاری محل سؤال بود. در چند روز گذشته و بعد از طرح نام چهار گزینه نیز کمترین واکنش در خبرگزاری‌ها، سایت‌ها و روزنامه‌ها در این باره دیده شد. مردم و نخبگان امروز بر ایند ستاوردها و مدیریت‌ها را مدنظر قرار می‌دهند و نبود خوش‌بینی به متمرثمربودن این شویه‌هاست که سبب می‌شود برای آنها خیلی فرقی نکند چه کسی وزیر باشد. تداوم این روند می‌تواند انتخابات مجلس یازدهم در سال ۹۸ و به طریق اولی، انتخابات ۱۴۰۰ ریاست‌جمهوری را با مسئله کاهش مشارکت، درگیر کند؛ آن هم فقط چهار سال بعد از انتخابات رفراندم‌گونه سال ۹۶ که مردم بین دو نکرش، به طریق روشنی اعلام نظر کردند؛ این دو نشان‌ده‌نشدن واکنش درست به این خواست عمومی چه در دولت و چه در سایر دستگاه‌های مسئول، روند امروز را در کشور پدید آورده است. شرایط اقتصادی و معیشتی مردم که با تهدیدهای خارجی هم‌راستا شده، عامل محوری وضع موجود است. برخی به کنایه می‌گویند آیا در این کشور مدیران کارآمدی وجود ندارند که با درک درست از تحولات و اعتقاد به روش‌های امتحان‌پس‌داده علمی-اجرائی، مسائل ایران را به‌تدریج حل کنند؟ نگارنده برخلاف این گروه معتقد است هنوز هم اگر دولتی شبیه دولت اصلاحات بر سر کار بیاید، با توجه به تغییر نگرشی که در سایر نهادها درباره اهمیت ایجاد فضای اصلاحی در کشور شکل گرفته، می‌توان خیلی از گره‌ها را باز کرد؛ اما این احساس در لایه‌های عمومی تقریباً وجود ندارد. شاید یکی از اشکالات این باشد که عملکرد دولت‌های جنگ سازندگی و اصلاحات به‌درستی برای جامعه تبیین نشده است. تلقی جامعه این است که این روند ۴۰ساله است، فضا را به سمت شرایط خاص امروز سوق داده است؛ درحالی‌که باید پذیرفت دوران عجیب هشت‌ساله ۸۴ تا ۹۲ نقطه عطف برای نهاده‌نشدن برخی عادات غلط در ساختار کشور است. وقتی مسئله کارآمدی افراد نباشد و رویکرد کلی یک دولت با سامانه اداره کشور مورد انتقاد قرار بگیرد، فضای بی‌تفاوتی شکل می‌گیرد. در میان نخبگان هم این باور وجود دارد که وزاری جدید یک سال زمان می‌خواهد تا بر شرایط مجموعه خود مسلط شوند و در این شرایط کمتر از دو سال از عمر دولت باقی می‌ماند. تلقی نخبگان و جامعه این است که دولت دوازدهم، مانیفست جدی مدیرانه‌ای برای فعالیت خود در دست ندارد. پنج سال زمان از دست رفته که می‌توانست با انسجام‌بخشی میان تیم‌های اقتصادی، سیاسی و فرهنگی دولت، به نتایج مقبول و امیدوارکننده‌ای ختم شود؛ اما چنین نشده و نبود تجانس میان انتخاب رئیس‌جمهور حتی برای این چهار وزارتخانه نشان می‌دهد یکپارچگی عملکرد را نمی‌توان از این‌پس انتظار کشید. اگر چه وزیر معرفی‌شده اقتصاد دارای فهم درست توریک از اقتصاد است...

ادامه در صفحه ۴

تنترها

بن‌علوی: زمان تعامل با اسرائیل فرا رسیده است

عمان در دوراهی تهران- تل‌آویو

صفحه ۶

توضیحات لاریجانی درباره ارسال لوایح پارلمو و پول‌شویی به مجمع

صفحه ۲

فروش مشروط طلای سیاه

صفحه ۴

محمدرضا خاتمی:

جای روحانی

حداد عادل هم می‌بود برجام بسته می‌شد

صفحه ۲

ثبات قیمت‌ها، صنعت خودرو را عقب‌راند

اعلام رسمی زیان‌دهی

صفحه ۵

حرف اول

مسیر آزادگی

محمدجواد لسانی . پژوهشگر

حرکتی را پیشوای آزادگان، حسین ابن علی (ع) از مدینه آغاز کرد و شبانه به همراه اعضای کوچک و بزرگ خانواده، به‌سوی مکه مکرمه راهی شد. همین هجرت، خود به تهدیدی جدی برای دستگاه حاکمیت بدل شد. یزید تازه به خلافت رسیده، خواسته بود با ایجاد ربع در جامعه، از امام (ع) بیعت بگیرد. اما در این اقدام علنی تاکم ماند و حالا کار به جایی رسیده که از پیامد کارش هراسان است و در برابر مرد محبوب مدینه، به هر دستاویزی چنگ می‌زند تا کاروان مسافران به مقصد خویش نرسند. به‌این‌ترتیب این رویارویی به مکانی کشیده می‌شود که دشت نینوا نام دارد. در این مسیر طولانی، حضرت سیدالشهدا (ع) به یک حقیقت بیشتر می‌اندیشد و آن «حفظ هویت» است؛ هویتی حیات‌بخش که از جدش پیامبر اکرم (ص) ریشه گرفته و بر بالین خانواده‌ای باکرامت، به استواری رسیده است. رویدادهای مهم این حرکت، بر صفاتی از تاریخ بشری نقش بسته است. امیر کاروان از مدینه تا حوالی شهری که مقصد سفر است، طی طریق می‌کند اما لشکری گسیل می‌شود، مسیر حرکت را بر یاران امام(ع) سد می‌کند و آن حضرت به همراه پستان خویش در کرلا محاصره می‌شود. پژوهشگر منصف باید همه جوانب امر را مدنظر قرار دهد. نشست‌وبرخاست‌های امیر کاروان و دیدار و گفت‌وگو با اشخاص گوناگون که در مسیر راه کوفه به ثبت رسیده، می‌تواند جست‌وجوگر را در رسیدن به حقیقت یاری و حتی فرجام کار آن حضرت را پیش چشم مخاطبان نمایان کند. پرسشی که ممکن است در ذهن آدمی شکل بگیرد، این است که این نبرد نابرابر که در سال ۶۱ هجری روی داده، در مجموع چه تأثیر محسوسی در تاریخ بشری داشته است؟ شاید از نگاه کسانی که به آن حضرت ارادت می‌ورزند، این پرسش بی‌طرفانه گران آید و در نظر اول با حسن نیت به آن ننگرد، اما از آنجاکه سیره پیشوایان دین همواره می‌تواند چراغ راه آیندگان باشد، نباید از پیامد تحقیقی بی‌طرفانه واهمه داشت. تنها مانع سختی که ممکن است برابر یک پژوهش شفاف خودنمایی کند، یکسونگری در یافته‌های تاریخی است که راه علاج آن، این است که محقق باید با ذهنی خالی از تعصب وارد میدان شود و بدون پیش‌داوری، به نتیجه حقیقی کار برسد و سپس آن را بپذیرد.

ادامه در صفحه ۶

یادداشت

شناخت بحران‌های خاورمیانه

شد. از سوی دیگر، مصرف‌کنندگان نفت در جهان صنعتی به‌ویژه کشورهای غربی به‌تدریج با کشف انرژی‌های نو و بازیافتی (بادی، خورشیدی، امواج دریا و پیل‌های سسختی) و توسعه تکنولوژی‌های کارایی انرژی (صرفه‌جویی) در حال به‌دست‌آوردن استقلال خود در زمینه انرژی هستند، زیرا انرژی‌های نو علاوه بر کارایی بیشتر، وابستگی آنها را به نفت و گاز منطقه خاورمیانه کاهش می‌دهد. درعین‌حال، غرب با تحریک غرور کاذب کشورهای نفت‌خیز که با فروش نفت به نان‌ونوایی رسیده‌اند، می‌خواهد هزینه انتقال از انرژی فسیلی به انرژی‌های بازیافتی را برگردن کشورهای نفت‌خیز بیندازد و در نهایت همه آنها را در آینده‌ای نه‌چندان دور به مشتری‌های خوب کشورهای تولیدکننده انرژی‌های نو تبدیل کند. در این تلاش، سازمان ملل و بانک جهانی ابزار این قدرت‌ها شده‌اند. امروز جزئیات و ریزه‌کاری‌های فنی استفاده از انرژی‌ها نو در دسترس عموم قرار دارد و در نظام دولتی بیشتر کشورهای خاورمیانه انعکاس یافته است؛ اما این کشورها به‌دلیل بحران‌های مصنوعی که برای آنها ایجاد می‌شود، فرصت و امکان توسعه و پیاده‌سازی و انتقال از انرژی‌های هیدروکربوری به انرژی‌های نو را نیافته‌اند، زیرا به‌صورت روزانه و حتی لحظه‌ای درگیر بحران‌های مصنوعی هستند. ایران از این قاعده مستثنا نیست. در تلاش برای درک ریشه مشکلات اقتصادی ایران، در سال ۱۳۸۲ وزارت امور اقتصادی ایران از این نگارنده دعوت کرد که آخرین گزارش بانک جهانی درباره اقتصاد ایران را برای استفاده متخصصان و مسئولان وقت به فارسی برگردانم. حاصل این تلاش کتابی شد که در سال ۱۳۸۳ با عنوان «اقتصاد ایران از

ایران به ۸۰ درصد کل اقتصاد کشور رسیده است که کلا از درآمد نفت ارتزاق می‌کند. بحران‌های ناشی از محاصره اقتصادی اخیر بسیاری از واحدهای تولیدی دولتی و خصوصی را فلج کرده است. دولت‌های کنونی جمهوری اسلامی ایران با همه ظاهر آراسته‌ای که دارند، به‌لحاظ ساختاری و حجم زیاد کارایی چندانی ندارند؛ اما رقبای داخلی دولت‌ها این ناتوانی را به‌جای اینکه به مجموعه ساختاری دولت نسبت دهند، به فرد وزیران نسبت می‌دهند. وزاری صنعت و انرژی و مسئول سازمان محیط زیست با همه خوش‌ویش و همنشینی‌ای که در هیئت دولت دارند، به یک زبان صحبت نمی‌کنند. به‌دلیل ارزان‌بودن انرژی، میزان مصرف انرژی در تولیدات صنعتی مانند خودرو و یخچال ساخت داخل ۷۰ درصد بیشتر از همین‌گونه وسایل در ژاپن است. آلودگی ناشی از حرکت خودروها و بارکش‌ها در شهرهای ایران، مردم را روانه گورستان می‌کند؛ اما مسئول سازمان محیط زیست نمی‌تواند وزیر صنعت را نسبت به کشتار مردم در نتیجه آلودگی هوا مجاب کند. آلودگی هوا نتیجه پایین‌بودن استاندارد قطعات به‌کاررفته در خودروها، مصرف بالای انرژی هیدروکربوری و نبود سیاست‌گذاری صحیح در امور حمل‌ونقل است، اما اگر از ناتوانی عملکرد صنعتی مانند خودروسازی ایراد بگیرد، ضمن پذیرش انتقاد پاسخ خواهند داد که تعطیلی کارخانه‌های خودروسازی موجب بی‌کاری صدها هزار کارگر خواهد شد. درست مانند اینکه از کشتار سرطان در تهران و شهرهای بزرگ ایران ناله کنید، اما به شما بگویند کاهش مرگ‌ومیر ناشی از سرطان موجب بی‌کاری پزشکان و بیمارستان‌ها و خدمه بهشت‌زرها خواهد

احمد عظیمی‌بلوریان
استاد پیشین مریلند

خاورمیانه صحنه زورآزمایی‌های قدرت‌های جهانی است. با وجود اینکه همه کشورهای این منطقه عضو سازمان ملل هستند، خود سازمان ملل را پنج ابرقدرت جهانی اداره می‌کنند که هر یک در آن حق وتو دارند. وتو از سوی یکی از این کشورها یعنی داشتن حق مخالفت با تصمیم‌های چهار ابرقدرت دیگر، حتی اگر همه اعضای دیگر سازمان ملل با موضوع وتوشده موافق باشند. اهمیت خاورمیانه برای ابرقدرت‌ها از حدود صد سال پیش و استخراج نفت توسط انگلیس‌ها در ایران اوج گرفت. ملی‌شدن نفت ایران در حدود ۷۰ سال پیش موجب بازشدن پای شرکت‌های نفتی قدرت‌های دیگر به خاورمیانه شد. از آن تاریخ تاکنون اقتصاد منطقه درعین‌حال که موجبات ترقی کشورهای نفتی را در تمامی زمینه‌های اقتصادی و اجتماعی فراهم آورد، به‌تدریج متکی به درآمد نفت شد، به‌گونه‌ای که امروز همه کشورهای نفت‌خیز منطقه عمدتا از این راه امرار معاش می‌کنند. تحولات گوناگون سیاسی، افزایش جمعیت، جنگ‌ها و انقلاب‌ها ضمن درهم‌شکستن نظام‌های خودکامه و تغییر رژیم‌ها، اقتصاد این کشورها را بیشتر وابسته به درآمد نفت کرد. مصادره اموال همراه با مهاجرت ثروتمندان و صاحبان صنایع، موجب تراکم ثروت در دولت و بزرگی حجم دولت‌ها شد. اندازه دولت در ایران در مقیاس جمعیت کشور دست‌کم دو برابر دولت‌های غربی است و سهم اقتصاد دولتی در

ادامه در صفحه ۴

همراهان امروز روزنامه شرق

رجوع به صفحه ۱۵

رجوع به صفحه ۳

رجوع به صفحه ۵

بانک مسکن

سازمان آگهی‌ها

۸۸۷۹۲۴۳۴ — ۸۸۱۹۲۸۷۷

ارتباط با روزنامه شرق

SHARGHLINE
@SHARGHDAILY.IR

پیام کوتاه
۳۰۰۰۴۶۹۹

الوشرق
۸۸۶۴۰۲۶۰

sharghline@sharghdaily.ir